

Cum rămâne cu actorii slabi? Tu, întâmplător, ești unul bun. Dacă ai fi fost mediocru, ți-ai fi dat seama? Cred că da.

Realizezi că ești bun?

Poate, în contact cu receptarea directă a ceea ce ai făcut.

Cu spectatorii, adică.

Da. Și, apoi, vezi ce zic și alții care se ocupă de meseria asta. Știi cum e? Dacă vine un coleg de-al meu să mă vadă într-un spectacol, e foarte greu să-l mint că sunt Alioșa din Frații Karamazov. Atunci, dacă o secundă "il iau de cap" și crede că eu sunt Alioșa, am câștigat. Dar e foarte greu.

Și tu îți dai seama de secunda respectivă?

Nu întotdeauna. Nimeni nu-ți spune.

Și, când îți spune, te întrebi dacă a fost sincer. Simți, foarte rar. De-aia există celălalt ochi, critica. E un al doilea control. Sunt mai multe "controale", după cum vezi, ca să-ți reglezi "mărturisirile". Sigur că, uneori, eu pot să spun și: "Știți ceva, domnilor? Mă doare în cot ce anume receptați voi. Este vorba de carnea și sângele meu pe care le pun pe masă și spun: Așa iubesc, sufăr sau urăsc eu. Dacă vă convine, bine. Dacă nu...". Dar ar fi o notă de orgoliu neartistic să spun asta de-adevăratelea. Sunt mulți care pretind că nu-i interesează critica. Totuși, nu-i chiar așa. Adevărul e că ne "mânăncă", ne roade ce se scrie despre noi.

Pe tine te ajută în vreun fel?

Părerile altora îți folosesc dacă ai

luciditatea de a le strânge pe toate și de a trage o concluzie. Asta înseamnă să te cunoști foarte bine pe tine, ca om și ca actor. Până la a fi artist, e cale lungă. Aud, pe la toate posturile de televiziune, pe câte unii care spun: "Noi, artiștii". Păi, dacă eu sunt artist, Ștefan Iordache sau Olga Tudorache ce mai sunt? Ar însemna că trebuie să mă las de meserie și să fac ceva nou. Mai este până atunci. E greu de înțeles: teatrul e o luptă permanentă între mine și mine. Nu vreau să fiu mai tare ori mai "șmecher" decât nu știu care coleg de-al meu. Fiecare are locul lui. Eu cu mine am probleme, nu cu alții. Sper să nu uit asta toată viața.

Mirona Hărăbor

Scivilizația imaginii

Rendez-vous de sărbătoare

La 150 de ani de la naștere, Eminescu are parte de o atenție deosebită, o dată decretat anul 2000 "Anul Eminescu". Tradiționalul festivism – ironizat de către Camelia Robe într-un acidulat eseu TV difuzat pe 15 ianuarie – a generat, se pare, o întregă campanie de evocări neconformiste. Aflate într-o competiție nedeclarată, dar acționând într-un același spirit comercial, TVR și ProTV și-au propus o suită de reevaluări, dintre care câteva nu pot fi trecute cu vederea.

TVR 1 a programat un film de metraj mediu pe care l-a mediatizat intens, sporind așteptarea criticului "la datorie", mai ales că genericul reunea personalități competente în domeniu. Urmărind neapărat originalitatea, Daniela Zeca Buzura și Dominic Dembinski au purces la ilustrarea unui ciudat scenariu, eșuând însă în tentativa de a "dramatiza" articolele gazetarului Eminescu. Poetul (Marius Stănescu), cu o valiză de recrut și un chip machiat pentru rolul de travestit dintr-o piesă aflată atunci în pregătire, adastă la propriul loc de veci de la Bellu, în vreme ce o contemporană admiratoare exaltată (superba Ilinca Goia) se tăvălește prin nămeți, spre hazul real al unor țigăncușe din zonă; după ce-și reface fardul și se piaptă-

nă, pentru a putea face cu ochiul stătuilor funerare, continuă să-și aștepte iubitul (Mircea Rusu). Acest rendez-vous de sărbătoare este o bună ocazie de a da pe gât câte o dușcă de șampanie, nu înainte de a vărsa din lichid și peste mormântul Luceafărului ce-i privește "nepăsător și rece". Și, pentru ca umorul involuntar să fie perfect, s-a inserat în mod cu totul inexplicabil o secvență din *Aranca*, un alt film, excelent, al aceleiași regizor.

Tot TVR a scos de la naftalină un recital pe care Rodica Mandache a ținut să și-l asume cu orice risc – chiar și cel al denaturării "obiectului" și ridiculizării "subiectului" –, luându-se de piept, direct, cu... nebunia (invitat inocent, Claudiu Bleonț).

Pe fluxul demitizărilor la modă, ProTV se lansează într-un ambițios proiect, veritabil *work in progress*: la miez de noapte, un moment de... ProEZIE realizat de o imbatabilă tripletă de creatori – Alexandru Darie, Mihai Măniuțiu, Alexandru Dabija – cu actori reputați. Timp de douăzeci și două de săptămâni se va aduna câte "un minut Eminescu viu și contemporan" pentru un compact-disc cu lansarea pe 15 iunie. Se intenționează nu o recitare, ci o recitare din perspectiva insului oarecare de azi. De exemplu, de luni până

vineri, "Glossa" a fost redescoperită într-o formulă cinetică, având drept decor universul sordid al unei încăperi-colivie în care se află prinși în rostire trei indivizi – Maia Morgenstern, Mircea Albulescu, Dan Aștilean. Coborîndu-se pe tărâmul incert al postumelor celor mai obscure, este aruncat în arenă un june (George Ivașcu) asemeni unui fante de obor, de o afectată candoare pseudoromantică. Un eșantion de vârstă mai înaintată (Ernest Maftעי, Simona Bondoc, Camelia Zorlescu, Mihaela Juvara, Theodor Danetti) este promovată într-un gros-plan ce accentuează veridicitatea decrepitudinii. Această discutabilă și mai ales foarte riscantă relectură în stilul recuperării prin deriziune va atinge – cu siguranță – și cote de autentică oglindire a capodoperelor.

Deocamdată, cea mai emoționantă și pertinentă evocare a geniului eminescian – într-adevăr viu și omenesc – s-a produs în aceeași emisiune *live* menționată mai sus, în care Cristian Tudor Popescu a schițat un uluitor portret al ziaristului Eminescu, plecând de la o lectură proaspătă și o profesie de credință comună. Acea de gazetar, de român, de cetățean al lumii.

Irina Coroiu